

Handläggare
Marleine Daviell
Telefon: 08-508 286 56

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2021-10-22

Kvalitén och arbetstryggheten på äldreboendet Kavat vård- och omsorg Björksätra

Svar på skrivelse från Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har genom en skrivelse från Socialdemokraterna (S), Vänsterpartiet (V) och Feministiskt initiativ (FI) med tillägg från Centerpartiet (C), Moderaterna (M), Liberalerna (L) och Miljöpartiet (MP) fått i uppgift att utreda frågor avseende kvaliteten och arbetstryggheten på äldreboendet Björksätra som drivs av Kavats vård AB. Stadsdelsnämnden har fått kännedom om att nedskärning av personalens sysselsättningsgrad har utförts på äldreboendet och vill därför att förvaltningen ser över om detta är förenligt med befintligt ramavtal mellan staden och aktören.

Kavats vård AB har enligt dem själva genomfört nedskärningar av sysselsättningsgrad för personal på grund av den rådande pandemin samt för att undvika uppsägning av personal. Förhandlingar med fackförbundet Kommunal har ägt rum. Förhandlingarna resulterade i att endast nedskärningar av sysselsättningsgrad genomfördes som åtgärder och att personal inte behövdes sägas upp. Förvaltningen har utfört en verksamhetsuppföljning enligt stadens modell för uppföljning den 20 april 2021. Inga brister eller anmärkningar gällande kvalitet eller personaltäthet framkom i den uppföljningen. Dock utfördes denna uppföljning innan ändring av sysselsättningsgrad blev aktuell i verksamheten. Förvaltningen kan inte se att nedskärningen av personalens sysselsättningsgrad är oförenligt med krav i förfrågningsunderlaget. Dock kan nedskärningarna ligga till grund för att utföra ytterligare en verksamhetsuppföljning under 2022 för att följa upp personaltäthet och kvalitet.

Bakgrund

Den 10 juni 2021 fattade stadsdelsnämnden beslut om att skicka vidare en skrivelse från Socialdemokraterna (S), Vänsterpartiet (V)

och Feministiskt initiativ (FI), med tillägg från Centerpartiet (C), Moderaterna (M), Liberalerna (L) och Miljöpartiet (MP) till förvaltningen för beredning. Skrivelsen avser den privata aktören Kavat vård ABs sänkning av sysselsättningsgrad för personal på äldreboendet Björksätra och huruvida nedskärningarna är förenliga med stadens upphandlade avtal med aktören utifrån kvalitet och arbetstrygghet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

Ärendet

Skärholmens stadsdelsnämnd har vid tiden för skrivelsen fått kännedom om att det pågår nedskärning av personals sysselsättningsgrad på Kavat vård ABs äldreboende Björksätra. Stadsdelsnämnden ser att detta kan komma att medföra negativa konsekvenser för arbetstrygghet samt kvaliteten inom verksamheten. Det framkommer i skrivelsen att det finns en farhåga bland personal på Björksättras boende att detta kan komma att påverka de äldres tid med sin utsedda kontaktperson samt drabba den sociala dokumentationen. Stadsdelsnämnden har därför gett förvaltningen i uppdrag att utreda om nedskärningar av personals sysselsättningsgrad är förenligt med ramavtalet samt om Kavat vård AB uppfyller kvalitetsmålen i ramavtalet trots omorganisering.

Synpunkter och förslag

Uppföljningsmodell

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kapitel 6§ är nämnderna ansvariga för uppföljning och kontroll av verksamhet som nämnden ansvarar för, varav verksamheter som kommunen överlämnat driften av vården till även ingår. Det befintliga avtalet som finns mellan förvaltningen och aktören Kavat vård AB är upphandlat enligt LOV av Äldreförvaltningen på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna. Avtalsuppföljning sker enligt styrdokument som kommunfullmäktige fattat beslut om. Stadens uppföljningsmodell innebär årliga enhetligt genomförda individuppföljningar samt verksamhetsuppföljningar inom samtliga verksamheter och regiformer vartannat år. Modellen bygger på tre uppföljningsmetoder, strukturkvalitet, processkvalitet och resultat kvalitet, som tillsammans ger ett helhetsresultat. Ett vägledningsmaterial är framtaget centralt för att verksamhetsuppföljningarna ska genomföras på ett likvärdigt sätt inom hela staden.

Äldreförvaltningen fördelar uppföljningsansvaret för privata verksamheter mellan stadsdelsförvaltningarna. Skärholmens stadsdelsförvaltning har tilldelats uppföljningsansvar för Kavat vård AB Björksätra. Förfrågningsunderlag och avtal ligger i huvudsak

till grund för uppföljning av externa verksamheter. I förfrågningsunderlaget kapitel 5.5 framgår följande:

I enlighet med 2 kap 3 § i socialtjänstförordningen ska det, utifrån den enskildes aktuella behov, finnas tillgång till personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver stöd och hjälp. Den boende ska ges det stöd och den hjälp som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa. Utföraren ansvarar för att verksamheten är bemannad dygnet runt årets alla dagar med sådan kompetens och med sådan personalstyrka att de enskilda alltid tillförsäkras nödvändig tillsyn och säkerhet såväl beträffande hälso- och sjukvård som personlig omvårdnad. Detta omfattar även krav på att scheman läggs så att det finns tillräcklig tid för muntlig och skriftlig överrapportering mellan arbetspassen samt att det finns skriftliga och säkra rutiner för detta.

Vidare framgår det i kapitel 5.5.2 som rör anställningsform:

Som anställningsform ska heltid i möjligaste mån erbjudas och anställning av timavlönade, utöver vad som krävs för att täcka upp vid annan personals frånvaro, ska undvikas. Utföraren ska arbeta aktivt för att behålla personal inom verksamheten och därmed ge förutsättningar för personalkontinuitet.

Verksamhetsuppföljning Björksätra

En verksamhetsuppföljning utfördes där den 20 april 2021 av två utredare från förvaltningen där följande framkom:

Verksamheten bedöms uppfylla ställda krav och ha förutsättningar att ge en säker vård och omsorg av god kvalitet. Verksamheten har ett ledningssystem för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten. Personal har adekvat utbildning och det finns en plan för personalförsörjning och kompetensutveckling. Verksamheten har tydliga rutiner för kontaktmannaskap och alla boende har en utsedd kontaktman. Brukarundersökningen visar att i stort sett alla äldre ansåg att de blir bra bemötta och att det är lätt att få kontakt med personal av olika kategorier. Åtgärder som föreslås är att verksamheten ser över möjligheterna för de äldre att komma utomhus i större utsträckning i syfte att de ska få uppleva en meningsfull tillvaro. Vidare att verksamheten bör arbeta för att förbättra måltidssituationen med de äldres önskemål i fokus. Verksamheten bör även förtydliga rutinerna för riskanalys och ett fåtal rutiner för hälso- och sjukvård. Den sociala dokumentationen är ett fortsatt utvecklingsarbete.

Vid tillfället för verksamhetsuppföljningen var förhandlingarna om nedskärningar inte klara eller förändringarna genomförda. Av dokumentation från uppföljningen framgår inget avvikande gällande

personaltäthet, det vill säga personals sysselsättningsgrad eller omfattning av personal, som leder till anmärkning eller åtgärder.

Förändrade förutsättningar och omorganisering

De punkter som ställer krav på arbetsgivaren avseende personal i förfrågningsunderlaget är framförallt reglerat i lagar, främst arbetsmiljölagen. Därutöver tillkommer krav kopplat till personal med fokus på de äldre och kvalitet på insatsen. De nedskärningar som utförts på boendet är enligt uppgifter av verksamhetschef för Björksätra nödvändiga i och med att covid-19 pandemin orsakat att att man behövt stänga ner driften av en våning med 12 platser. Vidare har man omvandlat 6 platser av 12 till korttidsboende på en annan våning. I dagsläget är därmed endast 3 av 4 våningar i drift och 26 platser belagda av totalt 48 platser. Bemanningen är enligt verksamhetschef anpassad till beläggningen och när placeringar ökar kommer även sysselsättningsgraden för personal att utökas. Målsättningen är att de ska kunna återgå till full drift på alla våningar och full sysselsättningsgrad för all personal. Nedskärningarna som utförts är förhandlade med fackförbundet Kommunal och överenskommelser om omorganisering och nedskärning av sysselsättningsgrad har genomförts för att undvika uppsägning av personal.

Generellt sett har förvaltningen uppmärksammat att många placeringar på äldreboenden inte blivit av med anledning av covid-19 pandemin. De äldre avvaktar eller avstår helt från att flytta in på äldreboenden och har valt att bo kvar i sin egen bostad med utökade hemtjänstinsatser istället. Detta har dels resulterat i att beslut inte blir verkställda, dels att ansökan om boende återtas. Detta leder följaktligen till tomma platser på boenden.

Förvaltningen anser att det är beklagligt att personalens privata omständigheter drabbas av nedskärningarna. Förvaltningen kan dock inte se att den omorganisering som utförts strider emot avtalet och förfrågningsunderlaget. Förvaltningen kan fram till den senaste uppföljningen av verksamheten Björksätra inte finna något som understödjer att kvaliteten på boendet brister. Förvaltningen ser dock att omorganiseringen är skäl att följa upp verksamheten även under år 2022, trots att uppföljningsmodellen anger att verksamhetsuppföljning i regel ska ske vartannat år. Detta i syfte att säkerställa att de äldre erhåller säker vård och omsorg med god kvalitet även efter omorganiseringen.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Jämställdhetsanalys

Vård- och omsorgssektorn är en kvinnodominerad bransch, som bland annat kämpar med lägre yrkesstatus, lägre lön och sämre arbetssituation. Förvaltningen anser att det är en viktig bransch att prioritera i stadens arbete för jämställdhet samt att staden ska försöka påverka till jämställdhet än mer i den mån det är möjligt.

Heltidsanställningar och goda arbetsvillkor är en viktig förutsättning i att göra denna yrkesbransch mer jämställd och attraktiv. Kraven i förfrågningsunderlaget kopplat till arbetsgivare och arbetstagare regleras könsneutralt. I förfrågningsunderlaget lyfts att staden förespråkar heltidsanställning för arbetstagarna i högsta mån. Förvaltningen ser positivt till att jämställdhetsperspektivet lyfts i skrivelsen och att frågan därigenom hålls aktuell och levande. Frågan avseende jämställdhet inom vård- och omsorgssektorn behöver fortsatt arbetas med.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Anna Toll
Avdelningschef

Bilagor

1. Skrivelse; Kvalitén och arbetstryggheten på äldreboendet Kavat vård- och omsorg Björksätra. Diariennr. SKHLM 2021/570

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-09-20
Anna Toll, Avdelningschef	2021-09-19